

"Πάρα πολύ συχνά, όταν συζητούν ένας πιστός και ένας άθεος, τίθεται από τον άθεο κάποια στιγμή και η εξής «συγκλονιστική» ερώτηση προς τον πιστό, έχοντας την εντύπωση ο άθεος, πως τον έχει κατατροπώσει πια, με την ακλόνητη λογική των επιχειρημάτων του. Η συνήθης ερώτηση του έχει ως εξής:

"Είσαι σίγουρος για την πίστη σου; Είσαι σίγουρος για την μετά θάνατο Βασιλεία των Ουρανών; Αν ναι, γιατί δεν θέλεις να πεθάνεις, εσύ ή οι δικοί σου άνθρωποι; Η μάχη όλων μας για τη διατήρηση στη ζωή, είναι κατά τη γνώμη μου, το καλύτερο πειστήριο ότι μετά, δυστυχώς δεν υπάρχει τίποτα..." "

1. Θάνατος. Δυο διαφορετικές αντιμετώπισεις.

Είναι άραγε έτσι; Έχει δίκιο ο κάθε άθεος φίλος μας, όταν μας κάνει αυτήν την ερώτηση; Μήπως όντως η συμπεριφορά των πιστών είναι αντιφατική, ενώ των άθεων πολύ πιο

συνεπής προς τις αρχές τους;

Τι πιστεύει ένας άθεος για την αρρώστια και το θάνατο; Ας αφήσουμε έναν καλοπροαίρετο και προπαντός ειλικρινή και πιστό στις αρχές του άθεο, που συναντήσαμε στο blog (διαδικτυακό ημερολόγιο, <http://nikosdimou.blogspot.com>) ενός πολύ γνωστού και πολύ αξιόλογου συγγραφέα, που είναι επίσης άθεος, αν και δηλώνει αγνωστικιστής, του κ. Νίκου Δήμου, να μας τα πει ο ίδιος.

«Ο θάνατος είναι το τέλος κάθε βιολογικού οργανισμού. Όπως τα πάντα στο σύμπαν (ακόμα και το ίδιο) είναι πεπερασμένα και κάποτε τελειώνουν, έτσι και ο άνθρωπος. Όλα τα ζώα είδη στη γη προσπαθούν να ζήσουν το δυνατό περισσότερο τα ίδια και να διαιωνίσουν τα γονίδιά τους μέσω της αναπαραγωγής.

Μετά τον εγκεφαλικό θάνατό, αυτό που νιώθω σαν “εγώ”, δυστυχώς παύει να υφίσταται. Εδώ, μετά από ένα βαρύ εγκεφαλικό χάνουμε τον εαυτό μας, αν μας φάνε τα σκουλήκια θα καταφέρουμε να τον διατηρήσουμε; Την ασθένεια την αντιμετωπίζω ως ένα παράγοντα που μπορεί να με οδηγήσει στο θάνατο και στην ανυπαρξία μια ώρα αρχύτερα και για την αντιμετώπισή της εμπιστεύομαι την ιατρική...».

Αυτά μας λέει συνήθως ένας γνήσιος άθεος σχετικά με τον θάνατο. Πρόκειται λοιπόν για μια διαδικασία που θα μας επαναφέρει στο απόλυτο μηδέν από όπου μάλιστα ξεκινήσαμε. Και θεωρεί ως απόδειξη της ανυπαρξίας ζωής μετά θάνατο, το γεγονός πως τον φοβόμαστε

το θάνατο.

Ενώ αντίθετα, ένας πιστός Χριστιανός τι πιστεύει; Πιστεύει πως ο θάνατος κάθε άλλο παρά μια φυσιολογική διαδικασία είναι. Πρόκειται ίσα ίσα για μια παρά φύσει κατάσταση, έξω από τη θέληση του Θεού, αποτέλεσμα της πτώσης, της αμαρτίας. Πτώσης που μας χώρισε από το Θεό (πνευματικός θάνατος) και στη συνέχεια προκάλεσε και τον σωματικό μας θάνατο.

Η νίκη όμως του Χριστού κατά του θανάτου του δίνει ελπίδα και τον ενδυναμώνει, ώστε να μην τον φοβάται, αλλά αντίθετα να τον θεωρεί «μετάβαση» στην αληθινή ζωή, εφόσον φυσικά πορεύτηκε στη ζωή του κοντά στο Θεό και τηρώντας τις εντολές του.

Γνωρίζοντας τις δύο θεωρήσεις του θανάτου, αυθόρμητα μας έρχονται οι παρακάτω σκέψεις:

Για τον πιστό η φυσική κατάσταση του ανθρώπου είναι η ζωή και όχι ο θάνατος. Ο θάνατος είναι μια παρά φύσει κατάσταση, που υπερνικάται μόνο με την Θέωση. Άρα, ένας Χριστιανός που δεν έχει γίνει άγιος, είναι φυσικό να αισθάνεται ανέτοιμος να συναντήσει το Δημιουργό του, για αυτό και δεν θέλει να πεθάνει μια ώρα αρχύτερα. Και τίποτα δεν θα μπορούσε να εκφράσει καλύτερα έναν πιστό, από το εξαποστειλάριο της Εκκλησίας που ψάλλεται τη Μ. Εβδομάδα:

«Τον νυμφώνα σου βλέπω Σωτήρ μου κεκοσμημένο, και ένδυμα ουκ έχω ίνα εισέλθω εν αυτώ, λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής, Φωτοδότα και σώσον με».

Ο πιστός έχει εμπιστοσύνη στο άπειρο έλεος του Θεού Πατέρα του, γι' αυτό και δεν φτάνει σε σημείο μηδενιστικής απελπισίας, ακόμη και όταν δεν αισθάνεται έτοιμος. Απλά, αφήνεται με εμπιστοσύνη και ταπείνωση τα χέρια Του, ζητώντας το έλεος και τη βοήθεια από κάποιον, που θεωρεί πολυαγαπημένο του πατέρα.

Από την άλλη όμως, με τη σειρά μας μπορούμε να ρωτήσουμε τον άθεο φίλο μας:

«Εσύ είσαι σίγουρος για το ότι δεν υπάρχει τίποτα μετά το θάνατο; Αν δεν υπάρχει τίποτα τότε γιατί δεν αυτοκτονείς; Εφόσον υπάρχει το απόλυτο μηδέν, αν αυτοκτονήσω δεν θα έχω χάσει τίποτα. Από τη στιγμή που μετά τον εγκεφαλικό μας θάνατο χάνεται το 'εγώ', πρακτικά αυτό σημαίνει πως δεν μπορώ πια να σκέφτομαι, άρα δεν μπορώ να έχω συνείδηση της ανυπαρξίας μου, οπότε δεν έχασα τίποτα. Χάνω κάτι όταν γνωρίζω ότι το έχασα. Αν δεν το γνωρίζω και δεν το μάθω ποτέ, είναι σαν να μην το έχασα και ποτέ. Άρα, γιατί να ζω με την καθημερινή αγωνία, που δεν ξέρω τι θα ξημερώσει για εμένα και την οικογένεια μου, γιατί να χρειάζεται να κουράζομαι καθημερινά πηγαίνοντας στη δουλειά, ιδρώνοντας για τον επιούσιο; Γιατί να ταλαιπωρούμαι με ασθένειες, δυσκολίες και κάθε λογής δυσάρεστα γεγονότα; Εφόσον δεν υπάρχει μετά το θάνατο απολύτως τίποτα, παρά μόνο το απόλυτο σκοτάδι, η απόλυτη ανυπαρξία, χίλιες φορές να αυτοκτονήσω και να ξεμπερδεύω μια και καλή με αυτό που ονομάζεται ζωή, που προήλθε από μια τυφλή τύχη σε

αυτόν τον πλανήτη».

Αντίθετα όμως τι έχουμε; Στην περίπτωση ενός γνήσιου άθεου την απόλυτη απελπισία και το μαύρο σκοτάδι όπως θα δούμε παρακάτω.

2. Από τη θεωρία στην πράξη

Μπορούμε να δούμε ένα χαρακτηριστικότατο δείγμα αυτής της απελπισίας μπροστά στο αναπότρεπτο του θανάτου, στα σχόλια του διαδικτυακού ημερολογίου (blog) του γνωστού συγγραφέα που προαναφέρθηκε, του Νίκου Δήμου και των επισκεπτών σχολιαστών του (http://nikosdimou.blogspot.com/2006/01/blog-post_19.html, http://nikosdimou.blogspot.com/2006/04/blog-post_04.html).

Νίκος Δήμου:

Αλλά εμένα δεν με φοβίζει ο θάνατος αλλά το "θνήσκειν" - η διαδικασία...

Η ιδέα πως δεν θα μπορώ να απολαύσω την ζωή με γεμίζει αγανάκτηση. Μερικές φορές νιώθω την ανάγκη να γράψω στον τάφο μου βρισιές και κατάρες για όσους ζουν και χαίρονται αυτά που αγαπάω...

Black Swan (σχολιαστής)

Το πένθιμο (το νεκρικό· ακόμη και το μακάβριο) πρέπει να νηθεί ως το αντίθετο του πενθητικού, της «ειρηναίας αποδοχής του θανάτου», για να το πω με λόγια του ίδιου του Γιανναρά, της αγωγής προς μία υποδειγματική συμφιλίωση με τον πεπερασμένο χαρακτήρα των όντων και των πραγμάτων (χαρά και λύπη, η μαγιά τόσων και τόσων ποιητών του νεοελληνικού πανθέου):

Νίκος Δήμου:

τι μου χαλάτε το κείμενο με σαχλαμάρες Γιανναρά και άλλων ιερο-δούλων...

Άκου: "το αντίθετο του πενθητικού, της «ειρηναίας αποδοχής του θανάτου»". Ποια ειρηναία αποδοχή; Ποιών; Νερόβραστες παρηγοριές θεούσων!

Do not go gentle into that good night...

Rage, rage against the dying of the light.

Dylan Thomas

Λύσσα - λύσσα - και απόγνωση!

Άκου: "το πρόσωπο και το άτομο" και άλλα παραμύθια. Ναυτία μου έρχεται.

Φίλοι, μας δουλεύουνε!

Νίκος Δήμου:

Ναι, είμαι συγχυσμένος και θα σου πω γιατί. Όσο γερνάω και πλησιάζει η ώρα μου, τόσο περισσότερο αγανακτώ με όλα αυτά τα παραμύθια με τα οποία δήθεν μας παρηγορούν (στην πραγματικότητα όμως μας κοροϊδεύουν) οι παπάδες και οι θεολόγοι. Τόσο εξεγείρομαι για το άδικο του θανάτου και δεν αντέχω να ακούσω περίπλοκα διανοήματα που ουσιαστικά εκμεταλλεύονται τον ανθρώπινο πόνο. Μεταξύ Γιανναρά και θεούσας νοσοκόμας υπάρχει διαφορά επιπέδου - αλλά όχι προσανατολισμού. Στη βάση είναι το ίδιο.

Άλλοι, γερνώντας, γίνονται θρήσκοι. Εγώ το αντίθετο. Και πόσο με εκφράζουν οι στίχοι του Dylan Thomas "Λύσσα, λύσσα κόντρα στο θάνατο του φωτός!"

Πριν προχωρήσουμε παρακάτω, ας μας επιτραπεί να κάνουμε κάποιες επισημάνσεις.

Εδώ παρατηρείται μια πολύ μεγάλη αντίφαση. Εφόσον οι άθεοι πιστεύουν πως είμαστε απλά πλάσματα μιας τυχαίας φυσικής διαδικασίας, τι θα πει "άδικο του θανάτου" ; Οι φυσικοί νόμοι δεν είναι άδικοι και δίκαιοι, δεν έχει νόημα τέτοιος χαρακτηρισμός. Γιατί; Γιατί η έννοια της ηθικής υπάρχει μόνο στις συνειδητές επιλογές και πράξεις του ανθρώπου. Τι θα πει οι φυσικοί νόμοι είναι άδικοι; Μα η φύση είναι το ΠΑΝ για τους άθεους. Δεν τίθεται θέμα ηθικού προβληματισμού σε γεγονότα που πραγματοποιούνται μηχανικά και αναπόφευκτα, όταν συντρέξουν ορισμένες προϋποθέσεις. Για να είναι άδικος ο φυσικός νόμος, πρέπει να είναι κάποιος άλλος νόμος πάνω από την φύση που τον καθιστά άδικο. Κατά βάθος ομολογούν (ασυνείδητα;) ότι είναι ΠΡΟΣΩΠΑ που θα ήθελαν να είναι ΠΑΝΩ ΚΑΙ ΠΕΡΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΦΘΟΡΑ.

Τώρα, αν προηγείται η φύση ή ένα πρόσωπο είναι ένα καίριο ερώτημα και μόνο ο

Χριστιανισμός λέει ότι το ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ προηγείται της φύσεως. Όλες οι εγκόσμιες φιλοσοφίες, ο παγανισμός και η αθεΐα, αναγκαστικά θέτουν την προτεραιότητα στην φύση.

Και ο άνθρωπος, σαν εικόνα του Θεού και πρόσωπο, θα ήθελε να υπερβεί την φυσική αναγκαιότητα. Και την υπερβαίνει "εν πνεύματι και αληθεία", δηλαδή εν Αγίω Πνεύματι και εν Χριστώ προσκυνώντας τον Θεό Πατέρα.

Οπότε η αγανάκτησή τους για το "άδικο του θανάτου", είναι απόδειξη ότι είναι πράγματι εικόνα του Δημιουργού.

Από την πλευρά όμως ενός πιστού Χριστιανού τι έχουμε;

Εδώ ας μας επιτραπεί να αναφέρουμε μια εμπειρία από κάποιον γνωστό μας πολυαγαπημένο, το Μάρκο (στη φωτογραφία κάτω). Ο Μάρκος, ένα παιδί πανέμορφο στην κυριολεξία, με μια πολύ καλή δουλειά, παντρεμένος με μια κοπέλα τη Μ. επίσης πολύ όμορφη, μορφωμένη, με μία πολύ καλή δουλειά. Ζουν τον έρωτα τους, ο οποίος πολύ σύντομα πρόκειται να ολοκληρωθεί με τον ερχομό ενός παιδιού. Και εδώ, καλό είναι να αναφέρουμε, πως ο Μάρκος είναι πάρα πολύ συνειδητός και πιστός Χριστιανός, συμμετέχει δε πολύ ενεργά στη λειτουργική ζωή της Εκκλησίας.

Όταν η Μ. ήταν σε προχωρημένη εγκυμοσύνη, μαθαίνουν ότι ο Μάρκος πάσχει από μία μορφή μη ιάσιμου καρκίνου. Σε μία εβδομάδα περίπου, η Μ. αποβάλλει, και μένουν οι δυο τους να παλεύουν με τις χημειοθεραπείες, τις ακτινοβολίες, και τα πήγαινε έλα στα νοσοκομεία.

Μετά περίπου από ένα χρόνο, ο Μάρκος πεθαίνει στην ηλικία των 30 ετών, αφήνοντας μόνη και άκληρη την πολυαγαπημένη του γυναίκα τη Μ.

Βλέποντας, επιφανειακά τα γεγονότα ένας άθεος, θα αναφωνήσει:

-Δεν σας τα είπα εγώ; Δεν υπάρχει Θεός. Αν υπήρχε, δεν θα επέτρεπε ποτέ αυτήν την αδικία, και μάλιστα σε έναν 'δικό' του.

Είναι προτιμότερο όμως να αφήσουμε, να μας αναφέρει τα γεγονότα η ίδια η γυναίκα του, ώστε να μπορέσουμε να καταλάβουμε καλύτερα. Ακολουθούν κάποια αποσπάσματα από μερικά email που μας έστειλε.

«Ο καημένος ο Μάρκος Γιώργο μου, με τις τόσες ειρωνείες που του έκανα, δε μου έλεγε πάντα τι διαβάζει..

Θυμάμαι είχε ένα σκληρόδετο μπορντό προσευχητάριο, τώρα που το βλέπω, γράφει Ιερά Μονή Προφήτου Ηλία Πρεβέζης, ούτε ξέρω πού το βρήκε, έξι χρόνια που ήμασταν μαζί, ουδέποτε πήγε στην Πρέβεζα..

Μετά το απόγευμα, που γυρίζαμε στο σπίτι και τρώγαμε, για να ξεκουραστεί, διάβαζε εσπερινό, απόδειπνο και άλλα.

Περνούσα από το καθιστικό, τον κοιτούσα και του κουνούσα το κεφάλι. Του έλεγα "τι λες, την ευχή ,την ευχή;"

Ο γλυκός μου, γελούσε και μου έλεγε "ναι την ευχή, μόνο που λέω, Κύριε Ιησού Χριστέ, ελέησε τη Μ."

Το πόσο αγαπούσε το Χριστό, το πόσο ασκείτο σε πράγματα αδιανόητα σε μένα, μέσα στον ελάχιστο χρόνο του πόσο διάβαζε Πατερικά κείμενα.

Διαβάζω τώρα τη Θεολογία του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά, και βλέπω υπογραμμισμένα από το Μάρκο, τόσα και τόσα που με ξενίζουν: άκτιστο φως, ουσία αμέθεκτος, ενέργειες...

Τώρα τράβηξα άλλο του βιβλίο υπογραμμισμένο παντού, λέει Άγιου Μάξιμου Ομολογητού, 400 Λόγοι περί Αγάπης.

Αυτό, πλην της εισαγωγής, που είναι λίγο στριφνή, φαίνεται βατό ακόμα και για αδαείς όπως εγώ..

Και τώρα, πλάι στα σχετικά με το αντικείμενό του, βλέπω τόσα Πατερικά και μένω έκπληκτη.

Φιλοκαλία, που ούτε ξέρω τι είναι, πολλά Αγιορειτών, και αρκετά, κι αυτό μου κάνει εντύπωση γιατί δεν τον γνωρίζω, του Μητροπολίτη Ναυπάκτου, ενός Ιερόθεου..

Ευτυχώς που πρόλαβα και σε βρήκα πριν μονάσεις του έλεγα. Και απαντούσε "ο ιερός Χρυσόστομος, λέει πως δεν υπάρχει διαφορά .Ό,τι κάνουν οι μοναχοί ισχύει και για μας στον κόσμο"

Γιώργο, τώρα που δε μας ακούει, σκέφτομαι γιατί;

Γιατί του φύλαγε τέτοιο θάνατο κι εγώ το τέρας ζω;

Δεν λέω πως ήμουν καμιά άθρη, μα ούτε τυπική με την εκκλησία ήμουν, πλήρη άγνοια από τέτοια βιβλία είχα, άρα;

Όπως σου είχα γράψει, ξέραμε από την αρχή πως δεν υπάρχουν ελπίδες, στον ίδιο είπαμε πως ήταν μια ιάσιμη μορφή.

Δεν ξέρω αν το είχε πιστέψει. Πάντως, τρεις μήνες πριν το τέλος, νοσηλευόμασταν στο Τον πήραν για μια τομογραφία. Ρώτησε το γιατρό κι εκείνος του απάντησε "είναι πάρα πολύ δύσκολη η περίπτωσή σου, μα στην Ιατρική ποτέ δε λέμε ποτέ". Από τότε ήταν σίγουρος. Κι αυτή τη στιχομυθία τη μάθαμε από το γιατρό όχι από τον ίδιο..

Ο Μάρκος ήταν η περίπτωση που ο πάσχων στήριζε το περιβάλλον κι όχι το περιβάλλον τον πάσχοντα.

Ο Μάρκος ήταν πάντα πολύ ήρεμος, δεν αγχωνόταν κι όταν τον ρωτούσα από πού αντλεί τη σιγουριά του, μου έλεγε διάφορα που δεν θυμάμαι, και το "και πάσαν την ζωήν ημών Χριστώ τω Θεώ παραθήμεθα".

Είχε πίστη, κι όταν του έλεγα, γιατί εγώ δεν μπορώ να 'δω', μου έλεγε "όταν προσεύχεσαι να λες, Κύριε φώτισόν μου το σκότος".

Όταν κατέρρεα κι έβγαζα τη "μάσκα" της ψύχραιμης, μου έδειχνε μια εικόνα της Παναγίας του που είχε δίπλα του, και μου έλεγε: "Μη στενοχωριέσαι, η Παναγία, των θλιβομένων η χαρά, δε θα σε αφήσει. Εγώ θα γίνω καλά, μη φοβάσαι"

Ένα βράδυ, έσπασα και του είπα "εγώ θα δώσω τέλος, αν συμβεί κάτι, θα δώσω τέλος"

Και ξέρεις Γιώργο, σαν να τον χτύπησε ηλεκτρικό ρεύμα, τα μάτια του γίναν ζωηρά και μου είπε "τέλος; μην την ξαναπείς αυτή τη λέξη! θα δώσουμε τέλος, να χάσουμε τον Παράδεισο;"

Φορούσε πάντα έναν ξύλινο σταυρό με ένα πέτσινο λουράκι, δεν τον έβγαζε ποτέ, ούτε στη θάλασσα.

Μέσα στα νοσοκομεία, κρατούσε στην παλάμη του κι άλλον έναν. Ούτε όταν αποκοιμιόταν δεν του έπεφτε.

Όταν έκλαιγα, μου έλεγε, κράτα το σταυρό και λέγε, "σταυρέ του Χριστού σώσον ημάς τη δυνάμει σου", λέγε, "χάιρε ξύλο μακάριο", και άλλα που δεν τα είχα ακούσει ποτέ ούτε σε λειτουργίες.

Εξουθενωμένος από τον πυρετό και τις θεραπείες, έλεγε "συ ει η υπομονή μου Κύριε" και μου έλεγε να το λέω κι εγώ.

Θυμάμαι ξεκάθαρα τις τελευταίες του φράσεις, μεσημέρι Δευτέρας 13 Σεπτεμβρη.

Ήδη από την Κυριακή, μας είπαν οι γιατροί πως πέρασε σε γενικευμένη πολυοργανική ανεπάρκεια, μόνο η καρδιά του τον κρατούσε. Λίγες ώρες ή λίγες μέρες μας είπαν..

Το μεσημέρι της Δευτέρας άνοιξε τα μάτια του και μου είπε: "Να ξαναπαντρευτείς, ν' αποκτήσεις τον/την(το παιδί που δεν απέκτησαν) και να τον/την κάνεις ν' αγαπήσει την(την ιδιαίτερη πατρίδα του)".

Όταν άρχισα να έχω λυγμούς, μου κρατούσε το χέρι αδύναμα, και μου είπε "μη φοβάσαι, είμαι καλά, ΕΙΚΩΝ ΕΙΜΙ ΤΗΣ ΑΡΡΗΤΟΥ ΔΟΞΗΣ ΤΟΥ"

Αυτά ήταν τα τελευταία του λόγια. Έπεσε σε κώμα.

Τρίτη 14 του Σεπτεμβρη,5:42 το απόγευμα έφυγε...

Οχτώ περίπου μήνες μετά, όταν στοιχειωδώς επανεντάχτηκα, τα είπα αυτά τα λόγια στο

γέροντα στη μονή Μ.....

"Αχ παιδάκι μου, μου λέει, να ήξερες τι σημαίνει αυτό, να ήξερες πού είναι τώρα, κι εσύ κλαις.."

Αυτός ήταν ο ΜΑΡΚΟΣ!!! Και για να καταλάβουμε λίγο καλύτερα τι ακριβώς συνέβη, ας σκεφτούμε τα εξής: Ο Μάρκος μέσα σε μια εβδομάδα είδε μπροστά του να ξετυλιγεται ένα προσωπικό δράμα. Είδε, ο απόγονος του να χάνεται. Όσοι έχουν κάποια εμπειρία από αποβολές σε τέτοιο στάδιο εγκυμοσύνης, γνωρίζουν για τι πράγμα μιλάμε. Και σαν να μην έφτανε αυτό, πρόβαλλε, απειλητικά μπροστά του το πρόσωπο του θανάτου, με μία λιαν επώδυνη μορφή. Στη συνέχεια, είδε το τέλος να έρχεται και σιγά - σιγά να αποχωρίζεται από οτιδήποτε τον συνδέει με τη ζωή. Και μάλιστα αυτό να γίνεται μέσα σε πόνους. Είδε ακόμη και αυτή του την ομορφιά να χάνεται, να πνίγεται μέσα στα 'σχήματα' της χημειοθεραπείας. Και όλα αυτά, ενόσω τα 'είχε' καλά με το Θεό, ήταν σωστός στις υποχρεώσεις του. Και όμως.

Ο Μάρκος, όμως δεν λύγισε. Δέχτηκε τον σταυρό που μας υποσχέθηκε ο Χριστός. Τον αγάπησε τον σταυρό του, τον αγκάλιασε, τον φίλησε και τον κουβάλησε πρόθυμα μέχρι το τέλος. Άραγε είναι τυχαίο που ο Μάρκος 'έφυγε' την ημέρα της υψώσεως του Σταυρού, σταυρού που τόσο αγάπησε ώστε να λέει κατά τη διάρκεια της δοκιμασίας του τους Χαιρετισμούς του Σταυρού; Και τι έγινε στο τέλος; Απλά, για εμάς, ένα θαύμα!

Τα τελευταία του λόγια ήταν ένα απόσπασμα από τη νεκρώσιμη ακολουθία, που υποδήλωνε με σαφέστατο τρόπο, πως έφθασε το καθ' ομοίωσιν, ότι αγίασε. Θα μπορούσε κάποιος να πει πως παραληρούσε. Ναι θα μπορούσε να είναι και έτσι.

Αλλά, ξυπνώντας κάποιος από κώμα προερχόμενο από πολυοργανική ανεπάρκεια, εφόσον άρχιζε να παραληρεί, το πιο λογικό θα ήταν να χρησιμοποιεί στο παραλήρημα του φράσεις και εικόνες που χρησιμοποιούσε κάθε μέρα, και να τα συνδέει αυτά με τρόπο ασυνάρτητο αρκετές φορές.

Μόνο, που στην προκειμένη περίπτωση, αυτά τα λόγια 'Εικών εμί της αρρήτου δόξης Του' δεν περιέχονται σε ΚΑΝΕΝΑ προσευχητάριο, δεν λέγονται από κανέναν Χριστιανό, στις προσευχές που κάνει κατά τη διάρκεια της ημέρας. Το πιο λογικό, εφόσον παραληρούσε, θα ήταν να λέει διάφορες προσευχές που συνήθιζε να διαβάζει κάθε μέρα.

Βέβαια, όλα όσα έλεγε ο Μάρκος ήταν απολύτως λογικά, και έβγαζαν νόημα. Δεν παραληρούσε ο Μάρκος. Τι συνέβη; Τίποτα το ιδιαίτερο...

Απλά έτσι 'φεύγουν' οι άντρες, έτσι κοιμούνται οι άγιοι, έτσι παίρνει σάρκα και οστά το:

«Χριστός ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας...»

Του Γιωργου Γ.

http://oodegr.com/oode/psyxotherap/psyxotherap/than_nekr1.htm